nieuws

Veehouderij steekt tandje bij in reductie antibiotica

nieuws

In de aanloop naar ‘antibiotic awareness day’ op 18 november communiceert het kenniscentrum AMCRA over de inspanningen voor een zuiniger antibioticagebruik in de veehouderij. De doelstellingen richting 2020 zijn duidelijk: een halvering van het gebruik terwijl de meest kritisch belangrijke antibiotica tegen dan zelfs 75 procent minder ingezet zullen worden. Tussen 2011 en 2013 werd er gestaag vooruitgang geboekt (11,8% reductie) maar het afgelopen jaar boog de dalende trend om in een lichte stijging (+1,1%). Teleurstellend en dus worden de inspanningen verder opgedreven. De sector maakt zelf 800.000 euro vrij uit het Sanitair Fonds zodat er op bedrijfsniveau data ingezameld kunnen worden. Eenmaal de grootgebruikers onder veehouders (en dierenartsen) geïdentificeerd zijn, moet het mogelijk zijn om weer grote stappen in de juiste richting te zetten.

17 NOVEMBER 2015 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:33

Lees meer over:
dierziekten
gezondheid

In de aanloop naar ‘antibiotic awareness day’ op 18 november communiceert het kenniscentrum AMCRA over de inspanningen voor een zuiniger antibioticagebruik in de veehouderij. De doelstellingen richting 2020 zijn duidelijk: een halvering van het gebruik terwijl de meest kritisch belangrijke antibiotica tegen dan zelfs 75 procent minder ingezet zullen worden. Tussen 2011 en 2013 werd er gestaag vooruitgang geboekt (11,8% reductie) maar het afgelopen jaar boog de dalende trend om in een lichte stijging (+1,1%). Teleurstellend en dus worden de inspanningen verder opgedreven. De sector maakt zelf 800.000 euro vrij uit het Sanitair Fonds zodat er op bedrijfsniveau data ingezameld kunnen worden. Eenmaal de grootgebruikers onder veehouders (en dierenartsen) geïdentificeerd zijn, moet het mogelijk zijn om weer grote stappen in de juiste richting te zetten.

In de Europese ranglijst van de verkoopcijfers voor antibiotica in de diergeneeskunde zakte België vorig jaar van de zesde naar de zevende plaats. Een kleine opsteker, maar we blijven dus wel in de kopgroep van grootverbruikers hangen. Twee jaar op rij was het antibioticumgebruik substantieel gedaald, maar in 2014 was er opnieuw een stijging met 1,1 procent.

Bij de berekening van dat cijfer werd rekening gehouden met de iets grotere veestapel, anders zou het zelfs om een stijging met 2,1 procent gaan.
Het kenniscentrum AMCRA wordt door het Europees geneesmiddelenagentschap EMA aangewezen als de drijvende kracht achter de kleinere antibioticaverkoop tussen 2011 en 2013. Uit die hoek kwam dan ook een teleurgestelde reactie toen bleek dat de positieve trend in 2014 niet doorzette. In het BelVet-SAC rapport dat als jaarlijkse maatstaf dienstdoet, werd dat toegeschreven aan een verslapte aandacht bij de betrokken partijen.
Gelukkig zette dit tegenvallend resultaat geen domper op de motivatie, wel integendeel. Koen Mintiens, adviseur diergeneeskunde van Boerenbond, verwoordt dat als volgt: “De sector heeft zich niet vastgepind op tussentijdse resultaten. De eindmeet telt. We investeren 800.000 euro uit het door de veehouders gefinancierde Sanitair Fonds in datacollectie. Het mag dus duidelijk zijn dat we het hoofd niet laten hangen door één tegenvallende meting.”
Ook bij AMCRA was de meest recente rapportering het signaal om nog een tandje bij te steken. Om de doelstellingen vastgelegd in ‘Visie 2020’ te kunnen bereiken, werd in 2015 hard gewerkt aan de concretisering van de verschillende actiepunten. Eerst frissen we nog even de ambitieuze doelstellingen op: 50 procent minder antibiotica bij dieren tegen 2020; 75 procent minder van de meest kritisch belangrijke antibiotica tegen 2020 en 50 procent minder met antibiotica gemedicineerde voeders tegen 2017.
Wat de concrete acties betreft, werkt Belpork zich in de kijker als voortrekker van het datacollectiesysteem AB Register voor antibioticumgebruik in de varkenshouderij. Belpork is de beheerder van het Certus-lastenboek maar ondertussen omvat AB Register reeds 75 procent van de Belgische varkensstapel. Daarbij zijn niet alleen de Certus-varkens die aangekocht worden door Delhaize maar bijvoorbeeld ook de dieren die vetgemest zijn volgens het eigen lastenboek van Colruyt.
Later komen we uitgebreid terug op de aanwending van de verzamelde data uit het AB Register want het is namelijk zo dat elke varkenshouder gebriefd wordt met een rapport over het antibioticumgebruik op zijn bedrijf. De grote toegevoegde waarde zit in de benchmark met andere varkensbedrijven. Vergelijken met collega-varkenshouders is dus mogelijk en een bedrijfsleider kan zijn vooruitgang opvolgen in de tijd.
Ook de pluimvee- en kalverhouderij stellen alles in het werk om vanaf 2016 te voldoen aan de verplichte registratie van het antibioticumgebruik.
Ondertussen is de overheid een eigen systeem aan het opzetten voor datacollectie zodat het kan voldoen aan de verplichte rapportering aan Europa. De compatibiliteit zal bewaakt worden zodat sector en overheid niet elk apart naar dezelfde cijfers hengelen bij de veehouder. Bedoeling is dat de overheid beroep kan doen op de data uit het AB Register. Dat past in de keuze die er in ons land gemaakt is om de sector zelf de strijd tegen overmatig antibioticumgebruik te laten voeren. Anderzijds wil de federale overheid er wel voor zorgen dat de datacollectie de volledige veehouderij bestrijkt en niet alleen de veebedrijven die conform een lastenboek produceren.
Yvan Dejaegher van mengvoederfederatie BEMEFA spreekt de ambitie uit om de datacollectie zo veel mogelijk via de private lastenboeken en niet rechtstreeks via de overheid te laten verlopen. Hij belooft landbouwers een eenvoudige en efficiënte gegevensverzameling, met ondersteuning vanuit AMCRA voor veehouders die hun management willen aanpassen. Bij de overheid nemen het Voedselagentschap en het Geneesmiddelenagentschap het initiatief maar zal de ‘helpdesk’ een beperktere invulling krijgen. De sector heeft nog een andere goede reden om het initiatief niet over te laten aan de overheid. Dan riskeer je namelijk dat de aanpak finaal veel dwingender wordt terwijl het geloof momenteel groot is in een “duurzame gedragsverandering” bij veehouders en dierenartsen.
De mengvoederindustrie geef zelf het goede voorbeeld door geen met antibiotica gemedicineerde voeders meer te produceren voor vleesvarkens ouder dan 15 weken. Voor 2016 voorziet BEMEFA extra maatregelen om de 50 procent reductie van met antibiotica gemedicineerde voeders tegen 2017 te kunnen halen. Zo zullen vanaf volgend jaar enkel nog voorschriften opgesteld door de bedrijfsbegeleidende dierenarts aanvaard worden. Ook in die sector beweegt er wat want de Orde der Dierenartsen heeft een nieuwe clausule aan de Code der Plichtenleer toegevoegd. Daarin staat dat dierenartsen antibiotica op een onderbouwde manier moeten inzetten en zij de veehouder daarbij begeleidend advies moeten verstrekken. Hierbij dienen de aanbevelingen van de Werelddierengezondheidsorganisatie aangaande de meest kritisch belangrijke antibiotica gerespecteerd te worden.
De formularia die door AMCRA worden aangeboden als ondersteunende tool voor dierenartsen zullen vanaf 2016 in een nieuw jasje worden gehuld. Ze zullen beschikbaar worden gesteld onder de vorm van een mobiele website om de verspreiding en toegankelijkheid van de informatie te optimaliseren. Verder juicht AMCRA de initiatieven van de overheid

toe met betrekking tot de herziening van de wetgeving op basis van haar aanbevelingen. Deze omvatten de verplichting tot datacollectie, de afschaffing van de risicoperiode voor registratie van geneesmiddelen en de verankering van de gebruiksvoorwaarden voor de meest kritisch belangrijke antibiotica voor gezondheid van mens en dier op basis van de AMCRA-kleurcodes. Ook over die kleurcodes vertellen we je later meer.
Als coördinator van AMCRA spreekt Evelyne De Graef de hoop uit dat bovenstaande stappen de veehouderij in ons land opnieuw doen aanknopen bij een verdere reductie van het antibioticumgebruik. Zij hecht er veel belang aan dat het datacollectiesysteem voor de verschillende sectoren snel op poten staat. De grootgebruikers identificeren en samen met hen achterhalen wat er misloopt (b.v. gewoontegebruik), acht ze noodzakelijk om overmatig antibioticagebruik verder in te dijken.
Naar jaarlijkse gewoonte wordt 18 november in Europa aangegrepen om aandacht te vragen voor antibioticaresistentie. Deze dag wordt voor het eerst ook gekaderd in de 'week voor bewustwording rond antibiotica', een initiatief van de Wereldgezondheidsorganisatie, waaraan ook de Werelddierengezondheidsorganisatie actief deelneemt. VILT draagt graag zijn steentje bij door de komende dagen nog meer artikels over het thema te publiceren, onder andere over het registratiesysteem dat Belpork heeft opgezet in de varkenssecctor.

Beeld: Red AB-project

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada